

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΕΚΠ ΟΜΙΛΟΥ» 'Ο «Εκ- παιδευτικός Όμιλος» άρχινησε νά βγάξει βιβλία κατάλλη- λα γιά τά παιδιά μας. Ίσαμε τήν ώρα έβγαλε τρία, τό «Γιά τήν Πατρίδα» τής κ. Π. Σ. Δέλτα, «Τά μεγάλα χρο- νια» τοῦ Βλαχονιάννη καί τά «Κοράλλια» τοῦ Ἀλ. Δελμού- ζου. Σέ λίγο θά βγοῦνε κι άλλα. Κ' ἔτσι σιγά σιγά τά ἑ- ληνόπουλα θάποχτήσουν τή βιβλιοθήκη τους, διαλεχτή βι- βλιοθήκη, μέ βιβλία διάλεχτά κι ἀληθινά ὠφέλιμα, καί τοῦτο θάν τό χρωστάνε στόν «Ἐκπα.δευτικό Όμιλο» πού σά φιλόστοργος πατέρας κοιτάζει πῶς νάν τά μορφώσει καί νάν τά κάνει καλοῦς πολίτες. Ἐνα βιβλίο γιά νάνα κατάλληλο γιά παιδί, ἀνάγκη πᾶσα νάνα κατ'ἄλληλο καί γιά μεγάλο, νά μπορεῖ δηλ. νά διαβάζεται εὐχάριστα κι ἀπό μεγάλο. Τά τρία πρῶτα βιβλία τοῦ «Όμίλου» μᾶς δείχνουν πῶς αὐτή τή σωστή ἀρχή ἀσπάζεται κι ἀκολουθεῖ.

Οἱ κάρτες οἱ πρωτοχρονιάτικες τοῦ ΑΔΚΗ. Κάτι ὁ- μορφες κάρτες, γελοιογραφικές, ἐπικαιρες, πού ἀναφέ- ρονται ὅλες στοὺς φίλους μας τοὺς Βουργάρους, καρωμέ- νες ἀπό ἕναν ἄγνωστο ἀκόμα, μᾶ ἐπιδέξιο καρικατουρίστα, τόν Ἄλκη, πούλιούνται στά χαρτοπωλεῖα Μιχαλόπουλου, Βουδούρη, Καράμπελα κι ἄλλοι. Σᾶς συσταίνουμε νάν τίς προτιμάτε γιά τίς πρωτοχρονιάτικες εὐχές σας.

— Στό ἔξοχα τραγούδι τοῦ Γιώργου τοῦ Ράμπια πού τυπώθηκε πρωτοσέλιδο στό περασμένο φύλλο, ὁ τελευταῖος στίχος πρέπει νά διαβαστεῖ ἔτσι :

Καί σι' αὐτιά του λαοῦτα λαλοῦνε.

ΡΟΔΟΠΗ

Ν. Ποριώτη : Ροδόπη, τραγωδία. Σχ. 8ο, σελ. 101, δρ. 3. Βιβλιοπώλης : Βασιλείου καί Κουκλάρας (ὁδός Σταδίου, 42), Ἀθήνα.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Φέρει εἰς γνῶσιν τῶν ἐν Πειραιεῖ καί Ἀθήναις πωλητῶν τροφίμων ἐν γένει, ὅτι ὁ κ. Πασχάλης Βρασιβανόπουλος, κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 36.403 τῆς 14ης Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθη- νῶν Ἡρ. Καρκούλια συμβόλαιον ἀνέλαβε νά προ- μηθεύῃ τοιαῦτα διὰ τὸ ἀτμόπλοιόν τῆς «ΕΣΠΕΡΙΑ» συμβαλλόμενος πρὸς ἀγοράν των μετὰ τῶν τρίτων ἰδίῳ ὀνόματι καί δι' ἴδιον λογαριασμόν καί συνε- πῶς οὐδεμίαν ἢ Ἐταιρίαν ἀναγνωρίζει ὑποχρεώσιν τῆς ἀπέναντι τῶν τρίτων.

(ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ)

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ

ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΥ «ΕΣΠΕΡΙΑ»

Ἰσχύον ἀπὸ 19ης Δεκεμβρίου

Πειραιεὺς	ἀναχώρησις	2 μ. μ.	Σαββάτου
Χίος	ἄφιξις	2.30 π. μ.	Κυριακῆς
Χίος	ἀναχώρησις	4.30 π. μ.	»
Σμύρνη	ἄφιξις	10 π. μ.	»
Σμύρνη	ἀναχώρησις	3 μ. μ.	»
Μιτυλήνη	ἄφιξις	8 μ. μ.	»
Μιτυλήνη	ἀναχώρησις	11 μ. μ.	»
Θεσσαλονίκη	ἄφιξις	5 μ. μ.	Δευτέρας
Θεσσαλονίκη	ἀναχώρησις	11 μ. μ.	Τρίτης
Μιτυλήνη	ἄφιξις	5 π. μ.	Τετάρτης
Μιτυλήνη	ἀναχώρησις	8 π. μ.	»
Σμύρνη	ἄφιξις	12.30 μ. μ.	»
Σμύρνη	ἀναχώρησις	3 μ. μ.	»
Χίος	ἄφιξις	8.30 μ. μ.	»
Χίος	ἀναχώρησις	11.30 μ. μ.	»
Πειραιεὺς	ἄφιξις	11.30 π. μ.	Πέμπτης
Πειραιεὺς	ἀναχώρησις	11. — μ. μ.	»
Σύρος	ἄφιξις	5.30 π. μ.	Παρασκευῆς
Σύρος	ἀναχώρησις	10. — π. μ.	»
Ἀνδρος	ἄφιξις	12.30 μ. μ.	»
Ἀνδρος	ἀναχώρησις	1.30 μ. μ.	»
Κόρθιον	ἄφιξις	2.30 μ. μ.	»
Κόρθιον	ἀναχώρησις	3.30 μ. μ.	»
Τήνος	ἄφιξις	4.30 μ. μ.	»
Τήνος	ἀναχώρησις	5.30 μ. μ.	»
Σύρος	ἄφιξις	6.30 μ. μ.	»
Σύρος	ἀναχώρησις	11.30 μ. μ.	»
Πειραιεὺς	ἄφιξις	5. — μ. μ.	Σαββάτου

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΜΟΥΣΙΚΗ»

Μυστακίδου, Εὐδοταδιάδου καὶ Μακρῇ
13-15 Στοὰ Ἀρσενείου 13-15 Ἀθήναι

Τελευταῖαι Ἐκδόσεις

- Τά «Παναθήναια τοῦ 1912», 19 τραγουδάκια Δρ. 8,40
Ε. Ροδίου, 15 Σχολικά ἄσματα εἰς 2 τεύχη, τὸ τεύχος > 1,50
Ι. Σακελλαρίδου Πήραμε τὰ Γιάννενα. Ἀόφνες μυρτίες
σὲ δρόμο σου > 0,60
» » Μυριανθισμένη Χίος. Τὸ φλάμπουρο > 0,60
᾽Ολόκληρη ἢ συλλογὴ τῆς κλασικῆς μουσικῆς, μέ μεγά-
λες ἐκπτώσεις διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Ὁδείων.
Μανδολίνα, κιθάρες, βιολιά κλπ. ὄργανα μέ τὰ ἐξαρτήμα-
τά των.

κρίτικες αὐτὲς ἐρώτησες, γιὰτ' εἶναι ὅμοια κι ἀνάλο-
γα τὰ πράγματα σ' αὐτὲς μ' ἐκεῖνο ποὺ συζητοῦμε.
Καὶ νομίζουμε πὼς δὲ χωράει ἀμφισβήτησις ὅτι προ-
μότερο εἶναι νὰ ἔχουμε μαθητὲς ἀπόφοιτους τῶν ἐ-
ξατάξιων δημοτικῶν γιὰ τάστικα σχολεῖα, κι ἂς εἴν'
αὐτὰ τριτάξια, ἀφοῦ νὰ εἴναι δύσκολο νὰ γίνουν τετρα-
τάξια, παρὰ νὰ γίνῃ ὅπως προτείνει ὁ κ. 'ΕΞ. Γιατὶ
πολὺ εὐκολώτερα καὶ καλύτερα θὰ μποροῦν νὰ χω-
νέψουν οἱ πιδὼ μορφωμένοι κ' ἡλικιωμένοι μαθητὲς
τὴν ἰδία ὕλη συμπυκνωμένη σὲ τρεῖς χρόνια παρὰ οἱ
μικρότεροι καὶ λιγώτερο μορφωμένοι ἀραιωμένη σὲ
τέσσερα. Κ' ἐδῶ πάνου λέμε ἀκόμη, πὼς καὶ σχετι-
κὰ μὲ τίς ὥρες ποὺ λογαριάζει ὁ κ. 'ΕΞ., δὲν ἔχει
καὶ τόσο δίκιο. Καὶ 37 ὥρες τῇ βδομάδᾳ ἂν εἴν' ἀ-
νάγκη νὰ κάνουν μάθημα οἱ μαθητὲς τοῦ ἀστικού
σχολείου, πάλι δὲν εἶναι τόσο πολὺ «τετατωδές»,
ποὺ λέει, γιὰτὶ ἀπὸ τίς 37 οἱ 9 ἢ 10 εἶναι, σύμφω-
να μὲ τὸ δικό του λογαριασμό, γιὰ Γυμναστική, Ψι-
δική, Καλλιγραφία, Χειροτεχνία κλπ., κ' ἴσως μπο-
ρεῖ νὰ κοπῇ κάπια ὥρα ἀπ' τὰ 'Ελληνικὰ κι ἄλλη
ἀπ' τὰ Γαλλικὰ δίχως ζημιὰ.

Κὶ ἔταν συγκρίνουμε καὶ ρωτᾶμε καὶ συμπεραί-
νουμε ὅπως συμπεράναμε, ἐννοεῖται ὅτι ὑποθέτουμε
πάντα ὅτι καὶ στὸ δημοτικὸ σχολεῖο καὶ στὸ σχολεῖο
τῆς μέσης ἐκπαίδευσης ὑπάρχει τὸ κατάλληλο καὶ
μορφωμένο διδαχτικὸ προσωπικόν. Τώρα ἂν πραγμα-
τικὰ δὲν ὑπάρχει ἢ ἂν δὲν εἶναι κατάλληλο, αὐτὸ
εἴν' ἄλλο ζήτημα, κι ἂν πρόκειται νὰ τὸ λάβουμε
ὅπ' ὅψη, λέμε πὼς δὲν ἔχει νὰ μᾶς ἀλλάξῃ τὸ σύ-
στημα, παρὰ μόνον νὰ περιορίσῃ τὴν ἐφαρμογὴ του.

'Αλλὰ μήπως ἐννοεῖ ὁ κ. 'ΕΞ. λέγοντας ὅτι ἡ
ἐξάχρονη δημοτικὴ ἐκπαίδευση θὰ βλάψῃ τὰ scho-
λεῖα τῆς Μέσης τὸ ὅτι ὕστερ' ἀπὸ ἑξὶ χρόνια σπου-
δῆς δὲ θάναί πιά ἀρκετὰ τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ θέλουν
καὶ θὰ μποροῦν νὰ πάνε σὲ ἀνώτερα σχολεῖα ; 'Ε,
τότες τόσο τὸ καλὺτερο ! Κι ὁ ἴδιος αὐτὸ δὲ θέλει,
νὰ περιορίσῃ τὸ ρέμα πρὸς τὴν κλασσικὴ ἐκπαίδευ-
ση; Τέτιο ἀποτέλεσμα πρέπει νὰ τὸν εὐχαριστῇ, ἀ-
φοῦ φοβᾶται ἴσα ἴσα μήπως τὸ δημοτικὸ σχολεῖο
δουλεῖ γιὰ τὴ Μέση 'Εκπαίδευση. 'Αν τὸ ρέμα
περιοριστῇ, θὰ πῇ ὅτι δὲ δουλεῖ καὶ ἂς φροντίσου-
με νὰ δίνῃ καὶ μιὰ μόρφωση αὐτότελη καὶ ἱκανο-
ποιητικὴ. 'Η μήπως εἶναι καλὺτερα μισὴ καὶ ψεύ-
τικη δημοτικὴ ἐκπαίδευση καὶ τὸ ἴδιο μέση παρὰ
μιὰ σωστὴ καὶ καλὴ δημοτικὴ ; Καὶ τ' εἶναι καλὺ-
τερό νὰυξάινῃ ἡ μέση τάξη, ἔμποροι καὶ παράσιτοι,
ἢ ἡ γεωργικὴ κ' ἐργατικὴ ;

Ζήτημα μονάχα μένει, ὅπως καὶ σὲ προηγου-
μενο φύλλο τοῦ «Νουμά» παρατηρήσαμε, κατὰ πό-
σο τὸ 'Αστικὸ σχολεῖο ἀνταποκρίνεται σὲς ἐκπαι-
δευτικὲς ἀνάγκες τοῦ 'Ελληνικοῦ λαοῦ, γιὰτὶ δὲ

μποροῦμε νὰ ξεχωρίσουμε, ἀπὸ ποῦ ἀρχίζει καὶ ποῦ
τελειώνει αὐτὴ ἡ μέση κοινωνικὴ τάξη ποὺ θὰ τὸ
χρησιμοποιήσῃ, καὶ συνακόλουθα, ποῦ καὶ ποῦ πρέ-
κει νὰ ἰδρυθοῦν τὰ τέτια σχολεῖα καὶ κατὰ πόσο θὰ
γίνῃ κατορθωτὴ στὴν πράξιν ἡ παράλληλη ὑπαρξή
τους μὲ τὰ Γυμνάσια. Γιατὶ μὲ τὰ 'Ελληνικὰ scho-
λεῖα δὲν μποροῦμε νὰ τὰ συγκρίνουμε, ἀφοῦ αὐτὰ,
ἂν καὶ ἰδρύθηκαν γιὰ νάναί αὐτότελα, κατάντησαν
καὶ εἶναι προπαρασκευαστικὰ γιὰ τὸ Γυμνάσιο. Καὶ
σ' αὐτὸ πάνου ἀκριβῶς τὸ ζήτημα κάνει μερικὲς σω-
στὲς παρατηρήσεις ὁ κ. 'ΕΞ. κ' ἐκφράζει φόβους
βάσιμους. 'Αλλὰ κ' ἐδῶ λέμε ὅτι, ἂν δὲν μπορεῖ νὰ
γίνῃ τίποτ' ἄλλο, π. χ. νὰ λείψουν ἐλότελα τὰ με-
σαῖα σχολεῖα ἢ νὰ γίνουν μόνον ἐπαγγελματικὰ καὶ
γεωργικὰ—κάτι παρόμοιο ὡς ἓνα μέτρο προβλέπου-
νε, θαρροῦμε, τὰ νομοσχέδια—ὅτι πρέπει νὰ τὰ δο-
κιμάσουμε ἐπὶ τέλους κι αὐτὰ τάστικα σχολεῖα, κι
ἀργότερα θὰ μᾶς ὁδηγήσουν τὰ πράγματα γιὰ τὸ κα-
λὺτερο. Πρέπει νὰ τολμήσουμε. Τόλμα καὶ προο-
δεύεις, λέει, νομίζουμε, κι ὁ Βίχτωρ Οὐγκὼ κάπου.
Τόλμη χρειάζεται καὶ κάπως ξεχωριστὰ, ἔταν πρό-
κειται γιὰ σύστημα ἐκπαιδευτικόν, ποὺ εἶναι γνωστὸ
ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς ἐκπαίδευσης σ' ὅλο τὸν πολιτι-
σμένο κόσμον, πόσο βαριοκοῦντο πρᾶμα εἶναι, πόσο
δικαιωνίζεται ἡ ἐκπαιδευτικὴ ρουτίνα. Βέβαια ποὺ πρέ-
πει νάχουμε στὸ νοῦ μας ὅτι «οὐκ ἐν τῷ Καρὶ ὁ
κίνδυνος κινδυνεύεται», ποὺ λέει κι ὁ Πλάτωνας
στὸ Δάχτυλά του. 'Αλλὰ μπορούμ' ἐδῶ ἀδίσταχτα
νὰ ποῦμε πὼς δὲν εἶναι καθόλου φόβος νὰ βρεθοῦμε
σὲ χειρότερη κατάστασιν παρὰ τὴ σημερινή, ὅτι κι
ἂν γίνῃ. 'Ας τὸ λάβῃ αὐτὸ καλὰ ὅπ' ὅψη τῆς ἡ ἐ-
πιτροπῇ τῆς Βουλῆς ποὺ ἀνάλαβε τὰ 'Εκπαιδευτικὰ
νομοσχέδια, ὅτι δηλ. δὲ φοβούμεστε χειρότερεψιν. Κι
ἂς σημειώσουμε κι αὐτὸ ἀκόμη : Εἴπαμε μιὰ περί-
πτωση ἐνδεχόμενη, νὰ λείψουν ἐλότελα τάστικα scho-
λεῖα. Μὰ τότε τί θὰ γίνῃ τὸ διδαχτικὸ προσωπικόν ;
Νομίζουμε πὼς φόβος νὰ μείνουν δίχως ἐργασία ὅ-
σοι διδάσκουν σήμερα στὰ 'Ελληνικὰ σχολεῖα δὲν
ὑπάρχει, μάλιστα σὲς σημερινὲς περιστάσεις, καὶ
λοιπὸν ἀπ' αὐτὴ τὴν πάντα πρέπει νὰ εἶναι ἡσυχοὶ
καὶ ἡσυχὸ νὰφῇσουν καὶ τὸ νομοθετικὸ Σώμα νὰπο-
φασίσῃ κείνο ποῦναι τὸ καλὺτερο. 'Επειτα κ' ἡ πε-
ρίπτωση ποὺ εἴπαμε εἶναι πολὺ λίγος πιθανή.

'Αλλῃ παρατήρησις τοῦ κ. 'ΕΞ. εἶναι ὅτι, ἐπειδὴ
τάστικα σχολεῖα θὰ ἰδρύνονται σὲ ὁπωσδήποτε κεν-
τρικώτερα μέρη παρὰ τὰ σημερινὰ 'Ελληνικὰ, «θὰ
δημιουργηθῇ μέση ἐκπαίδευσις ὀλιγαρχικὴ», κι αὐ-
τὸ θάναί «ἐθνικῆς βλάβης πρόξενον», γιὰτὶ «αἱ ἄρι-
στὰ τάξεις τῆς κοινωνίας, ἐξ ὧν ἐκπηδῶσι συνήθως